

2012-10-05

Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

Naturreservatet

Vildöknen

Östhammars kommun

- Länsstyrelsens beslut
- Syfte med reservatsbildningen
- Beskrivning av naturreservatet
- Administrativa data
- Skäl för beslut
- Reservatsföreskrifter
- Ärendets beredning
- Bilagor
- Sändlista

2012-10-05

Dnr: 511-4804-11
Dossiernr: 0382-02-147

Bildande av naturreservatet Vildöknen i Östhammars kommun och fastställande av skötselplan

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808), Vildöknen som naturreservat med föreskrifter enligt nedan och skötselplan enligt bilaga A. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta, bilaga C, och de gränser som slutligen markeras i fält.

För att säkerställa syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter gäller för reservatet, se nedan under rubriken Reservatsföreskrifter.

Ordningsföreskrifter utfärdade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen meddelar, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., bestämmelser för förvaltningen av reservatet genom att fastställa den till beslutet bifogade skötselplanen, bilaga A. Länsstyrelsen ska vara förvaltare av reservatet.

Beslutet kungörs i Uppsala läns författningssamling. Kungörelse ska även införas i ortstidningen Uppsala Nya Tidning och Upplands Nyheter.

SYFTE MED RESERVATSBILDNINGEN

Syftet med reservatsbildningen är att:

- bevara lövrik skog och äldre barrskog samt den biologiska mångfald som är förknippad med dessa miljöer,
- bidra till att en rik förekomst av lövrik skog i olika successionsstadier, samt arter knutna till dessa miljöer, bibehålls på landskapsnivå.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
VILDÖKNEN

2012-10-05

3(15)

Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Bevarandevärdena beskrivs mer utförligt under rubriken "Beskrivningsdel" i skötselplanen, bilaga A. Nedan ges endast en sammanfattande beskrivning.

Vildöknen utgörs av ett heterogent skogsområde på västra sidan om sjön Vällen. I naturreservatet finns äldre naturskog, äldre blandlövskog, mindre sumpskogspartier, hyggen med många kvarlämnade lövträd, lövdominerade självföryngrade bestånd samt granplanteringar. Inslaget av lövträd är markant i större delen av reservatet.

Centralt i naturreservatet finns ett större barrträdsdominerat naturskogsområde med rik förekomst av grov och senvuxen gran och tall samt många äldre grova aspar. Östra delen av reservatet utgörs av äldre blandlövskog med stort inslag av asp och ädellövträd. Bland ädellövträden märks särskilt lind men även andra ädla lövträd, som ek, ask, lönn och alm, förekommer. Även hyggena och flera av de yngre bestånden har naturvärden. De yngre bestånden har ofta ett mycket stort lövinslag, främst av ca 30-årig asp, björk och lind i blockig till storblockig terräng. De naturvärden som är knutna till asp och lind har således goda förutsättningar att bibehållas och utvecklas.

I området runt sjön Vällen finns en rik förekomst av lövträdsrika skogar. Större landskapsområden med så stor andel lövträd är mycket ovanliga. Området runt Vällen är därför betydelsefullt för bevarandet av många arter som är knutna till lövträd. Naturreservatet Vildöknen utgör ett av de kärnområden vid Vällen som har särskilt goda förutsättningar för att bevara lövträdens värden.

2012-10-05

Dnr: 511-4804-11
Dossienr: 0382-02-147

ADMINISTRATIVA DATA

Naturreservatets namn:	Vildöknen
NVR ID:	2029769
Kommun:	Östhammar
Socken:	Ekeby
Fastigheter:	Stensunda 1:3 (del av), 1:11 (del av), 2:5 (del av), 2:12 (del av), 2:13 (del av), 2:15, 3:2 (del av), 3:4 (del av),
Samfälligheter:	Stensunda s:3, Stensunda fs:4, Väskinge GA:1
Markägare:	Enskilda
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Fastighetsanknutna rättigheter:	Officialservitut 03:72:211.1 Väg och båtplats Officialservitut 03-76:385.1 Väg Officialservitut 03-EKE-179.1 Väg Officialservitut 03-EKE-179.2 Väg Officialservitut 03-EKE-48 Väg Avtalsservitut 03-IM1-83/5002.1 Väg Ledningsrätt 0382-06/5.1
Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget på västra sidan om sjön Vällen, ca 13 km öster om Alunda. Läget framgår av bifogad översiktskarta, bilaga B.
Gräns:	Området har markerats med skraffering på bifogad beslutskarta, bilaga C.
Fastighetskarta:	128 27 Stensunda, 128 28 Kolarmora
Terrängkarta:	12I Östhammar SO
Naturgeografisk region:	Skogslandskapet söder om norrlandsgränsen (26)

2012-10-05

Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

Areal - reservatet: Totalt 93,6 hektar, varav landareal 91,8 ha och produktiv skogsmark 90,3 ha.

Markslag och naturtyp: se skötselplan, bilaga A

Naturtyper enligt
Natura 2000: se skötselplan, bilaga A

SKÄL FÖR BESLUT

Naturvärdesbedömning

Delar av reservatet ingår i objektet Vällen med omgivningar (82.162) som i länets naturvårdsprogram (1987) bedömdes tillhöra klass III (høgt naturvärde). Som bevarandevärde anges bl.a. ädellövpartier och lundvegetation.

Välrenområdet utgör en värdekärna i objektet Östra Uppland som av Naturvårdsverket pekats ut som en trakt med särskilt värdefull lövskog i ett nationellt perspektiv (Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker). Området pekas bl.a. ut för stora mängder gammal lind och asp.

I Upplandsstiftelsens kartläggning av Välrenområdets naturvärden (1997) har flera objekt i reservatet pekats ut. Dessa har bedömts vara av klass 1 (høgsta naturvärde) till klass 3 (förstärkningsområde).

Välrenområdet, där reservatet ingår, är utpekat som ett storområde i Länsplanen för vitryggig hackspett (1995).

Skogsvårdsstyrelsen har beskrivit två nyckelbiotoper med en sammanlagd areal av 20 hektar.

I "Strategi för formellt skydd av skog i Uppsala län" (Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen 2006) ingår reservatet i värdetrakten Vällen-Aspdalssjön, som karaktäriseras av høg andel gammal skog som ofta har stort inslag av lövträd. I strategin framhålls att lövsuccessioner bör prioriteras

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut VILDÖKNEN

6(15)

2012-10-05

Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

Prioriterade bevarandevärden

De prioriterade bevarandevärdena utgörs av äldre barrnaturskog och lövträdsrika skogar i olika successionsstadier. Strukturer som prioriteras är äldre asp och ädellövträd samt död ved. Vedskalbaggar och epifyter är prioriterade artgrupper.

Förutsättningar för att bevara värdena

Det som kan påverka områdets värden negativt är bl.a. skogsbruk, förtätning med gran, olika typer av exploateringar samt gödslingspåverkan.

För att bevara och stärka områdets naturvärden införs föreskrifter mot bl.a. skogsbruk och exploateringsåtgärder. Skötselinsatser kommer att sättas in för att bevara och stärka naturvärdena bl.a. genom avverkning av en del planterad gran och gynnande av särskilt värdefulla lövträd.

Motiv till att skyddsformen naturreservat har valts

Länsstyrelsen bedömer att bevarandet av områdets naturvärden är av allmänt intresse. För att bevara områdets naturvärden krävs inskränkningar i pågående markanvändning (skogsbruk). Inskränkningarna är mer långtgående än vad markägaren kan förväntas svara för.

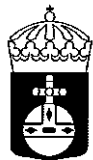
Skyddsformen naturreservat enligt miljöbalken har valts, för att kunna bevara områdets naturvärden långsiktigt. Vid reservatsbildning kan föreskrifter om begränsningar i markanvändning införas och skötselåtgärder genomföras. Området får därmed ett varaktigt skydd och bevarande.

Beslutets överensstämmelse med övriga åtaganden som berör området

Länsstyrelsen bedömer att reservatsbeslutet ligger väl i linje med de av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv, liksom med övriga åtaganden som berör området såsom den kommunala översiktsplanen och riksintresseområden enligt 3 och 4 kap miljöbalken (se även under "Andra bestämmelser som gäller för området", sidan 11 i detta beslut).

Det finns inte någon detaljplan eller några områdesbestämmelser för området.

Reservatsområdet berör till en mindre del Hufsjöns sjösänkingsföretag från år 1892. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av reservatet inte har någon inverkan på sjösänkingsföretaget.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
VILDÖKNEN

2012-10-05

7(15)

Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

Intresseprövning

Enligt 7 kap 25 § miljöbalken ska det vid prövning av naturreservatsärenden tas hänsyn även till enskilda intressen. Inskränkningarna i den enskildes rätt att använda mark och vatten får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Bevarandet av områdets naturvärden är ett angeläget allmänt intresse. De inskränkningar som den enskilde drabbas av vid bildandet av reservatet får anses stå i rimlig balans med vad samhället vinner på att området får ett reservatsskydd.

Länsstyrelsens bedömning är att de föreskrifter som beslutet anger krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses (se även under "Förutsättningar för att bevara värdena"). Föreskrifterna begränsar inte markägarens rättigheter att använda området för t.ex. jakt, med undantag av fågeljakt.

2012-10-05

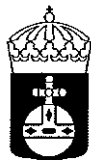
Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, muddra, spränga, schakta, plöja, dämna, nydika, underhållsrensa dike, skyddsdika eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan markbearbetning med undantag för,
 - åtgärder vid underhåll av vägar (inklusive vägdiken) och ledningar,
 - rensning av Kvarnån,
2. uppföra byggnad eller anlägga väg, parkeringsplats eller annan anläggning med undantag för
 - anläggande av mindre väg på fastigheterna Stensunda 1:3, Stensunda 2:5 och Stensunda 3:4 i samråd med Länsstyrelsen,
 - sätta upp vägbom på mindre väg,
3. dra fram ny mark- eller luftledning,
4. framföra motordrivet fordon med undantag för
 - körning på vägar eller parkeringsplats,
 - körning vid tillsyn och underhåll av ledningar
 - körning med mindre fordon för uttransport av fällt klövvilt,
 - körning med mindre fordon på stig mellan hus och båtplats på fastigheten Stensunda 2:12,
 - körning på traktorvägar markerad på beslutskarta, bilaga C,
5. anordna upplag,
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. kalka, tillföra växtnäringsämnen eller andra ämnen,
8. sätta upp eller upplåta plats för skylt eller liknande,
9. avverka, röja, så, plantera eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar med undantag för
 - underhåll av vägar och ledningar,

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
VILDÖKNEN

2012-10-05

9(15)

Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

- anläggande av mindre väg på fastigheterna Stensunda 1:3, Stensunda 2:5 och Stensunda 3:4 i samråd med Länsstyrelsen,
- underhåll av befintliga traktorvägar markerade på beslutskarta, bilaga C,
- underhåll av befintlig stig på fastigheten Stensunda 2:12,
- slyröjning i befintliga siktgator,

10. införa för trakten främmande växt eller djurart/ras,
11. sätta upp saltsten eller utfodra vilt,
12. upplåta mark för ridning, camping, orienteringstävling eller liknande arrangemang,
13. bedriva jakt på fågel.

Föreskrifter nedan under C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att kunna utöva sin särskilda rätt, t ex jakt med undantag av fågeljakt.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken angående förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla:

1. utmärkning av reservatets gränser, markering av stigar samt uppsättning av informationstavla eller informationsskyltar som berör reservatet,
2. anläggande och underhåll av parkeringsplats, stigar och andra anläggningar för att främja det rörliga friluftslivet,
3. åtgärder för att främja biologisk mångfald, t.ex. naturvårdsinriktad avverkning,
4. undersökningar av djur-, växt och svamparter och andra naturförhållanden

Dessutom ska markägaren tåla att ovanstående åtgärder utförs av förvaltaren och att allt utfallande virke tillfaller staten.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
VILDÖKNEN

2012-10-05

10(15)

Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar skall förbud gälla att:

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar,
3. gräva upp eller plocka blommor, gräs, mossor, svampar, lavar eller på annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar, med undantag för plockning av matsvamp och bär,
4. insamla eller föra bort insekter eller andra ryggradslösa djur,
5. medvetet störa djurlivet,
6. elda eller grilla,
7. framföra motordrivet fordon med undantag för
- körning på väg eller parkeringsplats,
8. ställa upp motordrivet fordon, husvagn, släpvagn eller liknande annat än tillfälligt på iordningställd parkeringsplats,
9. sätta upp permanenta markeringar, skylt eller liknande,
10. rida annat än på vägar
11. använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål, lägerverksamhet eller motsvarande,

Ovanstående föreskrifter under A och C ska inte utgöra hinder för

- förvaltaren att genomföra de åtgärder som behövs för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan,
- nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,
- genomförande av undersökningar, som inte skadar bevarandevärdena, av flora och fauna. För sådana undersökningar krävs dock Länsstyrelsens tillstånd.

2012-10-05

Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

Andra bestämmelser som gäller för området

Vildöknen ingår i Vällenområdet, ett större område klassat som riksintresse för naturvård (1992) och är därmed skyddat enligt miljöbalken 3 kap 6 §.

Vällen har ett utökat strandskydd enligt miljöbalken 7 kap 13-15 §§, vilket innebär att land- och i vattenområdet 300 m från strandlinjen omfattas av strandskydd (beslut dnr. 231-570-93).

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bland annat:

Vid rensning eller underhåll av diken gäller de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken (1998:808).

Fridlysta arter är skyddade enligt artskyddsförordningen (2007:845).

Fasta fornlämningar är skyddade enligt 2 kap lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.

ÄRENDETS BEREDNING

Området uppmärksammades genom Upplandsstiftelsen projekt "Ekologisk Landskapsplanering i Vällenområdet" på 1990-talet. Delar av området har sedan nyckelbiotopinventerats av Skogsvårdsstyrelsen. En nyckelbiotop i området avverkningsanmälades år 1999 och i samband med detta påbörjades arbetet med att bilda ett naturreservat i området.

Dialog om naturvärden och reservatets avgränsning har förts med olika markägare under perioden 2000-2011, bl.a. vid ett markägarmöte under hösten 2010.

Avtal om intrångsersättning har tecknats med markägarna till följande fastigheter: Stensunda 1:3, 1:11, 2:5, 2:12, 2:13, 2:15, 3:2 och 3:4.

Överenkommelser om andelstal i Fornbrovällens vägsamfällighet och Stensunda Östra skogsbilväg har tecknats med berörda markägare och samfälligheter.

Samråd har enligt 26 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen samt enligt 25 § samma förordning med Östhammars kommun.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
VILDÖKNEN

12(15)

2012-10-05

Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

Länsstyrelsen har enligt 4 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning utrett föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser och dokumenterat dessa i en konsekvensutredning.

Markägare och andra sakägare har, enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., under våren 2012 förelagts att inom en tid av fem veckor yttra sig över förslag till beslut om bildande av naturreservatet. Förslaget till beslut har dessutom remitterats till berörda myndigheter och organisationer (se sändlista).

Naturreservatet kommer att mätas in av Lantmäteriet.

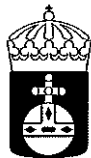
Remissyttranden

Remissyttranden utan erinran mot bildande av naturreservatet har inkommit från Östhammars kommun, Försvarmakten, Lantmäteriet, Trafikverket, SGU och Upplandsstiftelsen.

En markägare utanför naturreservatet har framfört önskemål om att även fortsättningsvis få framföra motorfordon på en gammal utfartsväg i nordöstra delen av reservatet. Föreskrifterna A4 och A9 samt beslutskartan, bilaga C, har kompletterats med undantag som möjliggör detta.

Två sakägare som äger mark söder om naturreservatet har i yttranden framfört att de anser att vägbommen över vägen norr om reservatet ska vara kvar på sin nuvarande plats, med motiveringen att den skyddar mot eventuell stöld av diesel, skogsmaskiner etc. samt att den minskar risken för dumpning av skrotbilar och övrigt avfall. Länsstyrelsen anser att det är angeläget att en parkeringsplats anläggs i nära anslutning till naturreservatet för att öka tillgängligheten till området. Östhammars kommun betonar också i sitt yttrande vikten av att genomföra de åtgärder i skötselplanen som rör friluftslivet. För att det ska vara meningsfullt att anlägga en parkeringsplats i enlighet med skötselplanen anser Länsstyrelsen att bommen bör tas bort, alternativt flyttas söder om den föreslagna parkeringen, men för genomförande av detta krävs en överenskommelse med vägföreningen. Om en parkeringsplats inte anläggs i enlighet med skötselplanen bör en informationsskylt om reservatet sättas upp där vägen korsar reservatsgränsen i norr. Skötselkartan, bilaga D, har därför kompletterats med en sådan.

En medlem i Stensunda jaktvårdsförening anser att fågeljakt ska få bedrivas i enlighet med gällande lagstiftning. Länsstyrelsen anser att skyddsvärda fågelarter, bl.a. tjäder, bör fredas från jakt inom naturreservatet. Tjäder ingår i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv, vilket innebär att särskilda skyddsområden ska utpekas för dessa. Markägarna inom reservatet har fått ekonomisk ersättning för att avstå från jakt på fågel.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
VILDÖKNEN

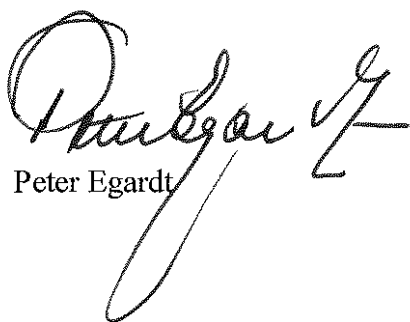
2012-10-05

13(15)

Dnr: 511-4804-11
Dossier: 0382-02-147

Beslutet kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga F.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Peter Egardt. I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Anki Bystedt, länsassessor Annika Israelsson, antikvarie Lennart Swanström, planhandläggare Åsa Blomster, naturvårdsdirektör Lennart Nordvarg och naturvårdshandläggare Karin Wiklund, föredragande.

Peter Egardt

Karin Wiklund

BILAGOR

- A. Skötselplan
- B. Översiktskarta, skala 1:100 000
- C. Beslutskarta, skala 1:10 000
- D. Skötselkarta, skala 1:10 000
- E. Karta över naturtyper enligt Natura 2000, skala 1:10 000
- F. Hur man överklagar

Skötselplan för naturreservatet

Vildöknen

Östhammars kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SKÖTSELPLANENS SYFTE	3
SYFTET MED RESERVATET	3
BESKRIVNINGSDDEL	4
Administrativa data	4
Bestämmelser utöver reservatsbeslut	5
Naturvärdesbedömningar	6
Åtgärdsprogram för hotade arter	6
Allmän beskrivning	6
Historisk och nuvarande markanvändning	7
Områdets bevarandevärden	7
Biologiska värden	7
Prioriterade bevarandevärden	10
Beskrivning av byggnader	10
Referenser	11
Publicerade skrifter	11
PLANDEL	12
Övergripande skötsel	12
Beskrivning, bevarandemål och föreskrifter för skötsel	12
Skötselområde A: Barrblandskog – 6,6 ha	12
Skötselområde B: Granskog – 12,0 ha	13
Skötselområde C: Medelålders till äldre lövdominerad skog – 17,3 ha	14
Skötselområde D: Ung lövrik skog – 34,2 ha	15
Skötselområde E: Hyggen med kvarlämnade träd – 12,9 ha	16
Skötselområde F: Blandsumpskog och tallmosse – 2,5 ha	17
Skötselområde G: Granplantering – 4,8 ha	18
Skötselområde H: Vatten, strandzon och mindre holmar – 3,3 ha	19
Anordningar för friluftslivet	20
Upplysningar	21
Bränder	21
Vägar (inklusive vägdiken), stigar och ledningar	21
Upplag m.m.	21
Rensning av diken	21
Jakt	21
Fornlämningar	21
Kulturlämningar	22
UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	22
UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	22
SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER	22

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan VILDÖKNEN

2012-10-05

BILAGA A
3(22)

Dnr 511-4804-11
Dossier nr 0382-02-147

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge anvisningar om bevarande av naturreservatets värden. Planens mål är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period, ca 10 år. Skötselplanen ska således med bevarat syfte kunna justeras vid behov. Länsstyrelsen ansvarar för revidering och fastställande av skötselplaner.

SYFTET MED RESERVATET

Syftet med reservatsbildningen är att:

- bevara lövrik skog och äldre barrskog samt den biologiska mångfald som är förknippad med dessa miljöer,
- bidra till att en rik förekomst av lövrik skog i olika successionsstadier, samt arter knutna till dessa miljöer, bibehålls på landskapsnivå.

2012-10-05

Dnr 511-4804-11
Dossier 0382-02-147

BESKRIVNINGSEDEL

Administrativa data

Naturresevatets namn:	Vildöknen
NVR ID:	2029769
Kommun:	Östhammar
Socken:	Ekeby
Fastigheter:	Stensunda 1:3 (del av), 1:11 (del av), 2:5 (del av), 2:12 (del av), 2:13 (del av), 2:15, 3:2 (del av), 3:4 (del av),
Samfälligheter:	Stensunda s:3, Stensunda fs:4, Väskinge GA:1
Markägare:	Enskilda
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Fastighetsanknutna rättigheter:	Officialservitut 03:72:211.1 Väg och båtplats Officialservitut 03-76:385.1 Väg Officialservitut 03-EKE-179.1 Väg Officialservitut 03-EKE-179.2 Väg Officialservitut 03-EKE-48 Väg Avtalsservitut 03-IM1-83/5002.1 Väg Ledningsrätt 0382-06/5.1
Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget på västra sidan om sjön Vällen, ca 13 km öster om Alunda. Läget framgår av bifogad översiktskarta, bilaga B.
Gräns:	Området har markerats med skraffering på bifogad beslutskarta, bilaga C.
Fastighetskarta:	128 27 Stensunda, 128 28 Kolarmora
Terrängkarta:	12I Östhammar SO
Naturgeografisk region:	Skogslandskapet söder om norrlandsgränsen (26)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan VILDÖKNEN

2012-10-05

BILAGA A
5(22)

Dnr 511-4804-11
Dossienr 0382-02-147

Areal - reservatet: Totalt 93,6 hektar, varav landareal 91,8 ha och produktiv skogsmark 90,3 ha.

Markslag och naturtyp:
(ungefärliga arealer)

Äldre barrblandskog	7 ha
Äldre granskog	10 ha
Planterad granskog (50-70 år)	7 ha
Lövrik ung till medelålders skog (<70 år)	34 ha
Lövrik medelålders till äldre blandskog	17 ha
Hyggen och ungsogar med kvarlämnade lövträd	13 ha
Blandsumpskog	2 ha
Tallmosse	0,4 ha
Vatten, öppen våtmark och småholmar	3 ha

Naturtyper enligt

Natura 2000 (se bilaga E):

Västlig taiga, barrblandskog (9015) *	7 ha
Västlig taiga, granskog (9011) *	6 ha
Västlig taiga, blandskog (9016)*	11 ha
Västlig taiga, blandsumpskog (9006) *	2 ha
Näringsrik granskog (9050)	2 ha

* Prioriterad naturtyp enligt EU:s art- och habitatdirektiv

Bestämmelser utöver reservatsbeslut

Vildöknen ingår i Vällenområdet, ett större område klassat som riksintresse för naturvård (1992) och är därmed skyddat enligt miljöbalken 3 kap 6 §.

Vällen har ett utökat strandskydd, enligt miljöbalken 7 kap 13-15 §§, vilket innebär att land- och i vattenområdet 300 m från strandlinjen omfattas av strandskydd (beslut dnr. 231-570-93).

Fridlysta arter är skyddade enligt artskyddsförordningen (2007:845).

Fasta fornlämningar är skyddade enligt 2 kap lagen om kulturminnen m.m. (1988:950)

Vid rensning eller underhåll av diken gäller de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken (1998:808).

Naturvärdesbedömningar

Delar av reservatet ingår i objektet Vällen med omgivningar (82.162) som i länets naturvårdsprogram (1987) bedömdes tillhöra klass III (høgt naturvärde). Som bevarandevärde anges bl.a. ädellövpartier och lundvegetation.

Välrenområdet utgör en värdekärna i objektet Östra Uppland som av Naturvårdsverket pekats ut som en trakt med särskilt värdefull lövskog i ett nationellt perspektiv (Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker). Området pekas bl.a. ut för stora mängder gammal lind och asp.

I Upplandsstiftelsens kartläggning av Välrenområdets naturvärden (1997) har flera objekt i reservatet pekats ut. Dessa har bedömts vara av klass 1 (høgsta naturvärde) till klass 3 (förstärkningsområde).

Välrenområdet, där reservatet ingår, är utpekadt som ett storumråde i Länsplanen för vitryggig hackspett (1995).

Skogsvårdsstyrelsen har beskrivit två nyckelbiotoper med en sammanlagd areal av 20 hektar.

I "Strategi för formellt skydd av skog i Uppsala län" (Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen 2006) ingår reservatet i värdetrakten Vällen-Aspdalssjön som karaktäriseras av høg andel gammal skog som ofta har stort inslag av lövträd. I strategin framhålls att lövsuccessioner bör prioriteras.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Aspbarkgnagare ingår i åtgärdsprogrammet för hotade arter på asp i Norrland. Spår efter denna art är påträffade i reservatet.

Allmän beskrivning

Vildöknen utgörs av ett blockrikt skogsområde på västra sidan om sjön Vällen. I naturreservatet finns äldre naturskog, äldre lövrik blandskog, självföryngrade lövdominerade yngre skogar, hyggen med många kvarlämnade lövträd samt några planterade granskogar. Området är mycket lövrikt. Asp och björk är de vanligaste trädslagen, men också lind förekommer påfallande rikligt. Även ek, sälg, ask och lönn är relativt vanliga i reservatet.

Centralt i naturreservatet finns ett större barrträdsdominerat naturskogsområde med rik förekomst av grov och senvuxen gran och tall samt många äldre grova aspar. Delar av reservatet, framför allt i området närmast sjön Vällen, utgörs av äldre blandlövskog med asp och ädellövträd. Även hyggena och flera av de yngre bestånden har naturvärden. På en del av de kvarlämnade asparna på hyggena växer

sällsynta lavar. De yngre bestånden har ofta ett mycket stort lövinslag, främst av ca 30-årig asp, björk och lind i blockig till storblockig terräng. De naturvärden som är knutna till asp och lind har således goda förutsättningar att bibehållas och utvecklas med tanke på förekomsten av lövrika naturskogar och lövrika successioner i olika stadier.

Marken utgörs i huvudsak av blockrik, ibland storblockig morän. Mindre delar utgörs av organogena jordar eller gyttejlera, huvudsakligen på igenplanterad kulturmark. Endast på få ställen går berget i dagen. Berggrunden utgörs av granit eller granitoider.

Historisk och nuvarande markanvändning

Den första karta där namnet Vildöknen nämns är på den ekonomiska kartan från år 1953. Området har troligen fått namnet på grund av den mycket rika förekomsten av block, vilket gjorde området svårframkomligt och svårt att bruka. De senaste 50 åren har dock avverkningar skett även på de blockrika markerna och en relativt stor andel av reservatet utgörs därför av ung till medelålders skog.

Blockfria marker har använts som slåttermark till backstugor och soldattorp som tidigare fanns i anslutning till reservatet. Dessa marker är nu till största delen planterade med gran.

Fram till slutet av 1800-talet användes skogarna runt Vällen i stor omfattning till kolning. Det var dock främst brukens skogar som användes till kolning. Naturreservatet Vildöknen utgörs av gammal bondeskog som troligen inte använts till kolning i samma omfattning. Inga kolbottnar har hittats i reservatsområdet.

Områdets bevarandevärden

Biologiska värden

(Arter med prioriterat bevarandevärde är understrukna.)

Bevarandevärdena är till stor del knutna till lövträdsrika skogar i olika successionsstadier samt till det stora inslaget av asp och lind. I reservatet finns också äldre barrskogsområden och sumpskogspartier med höga naturvärden.

Flera rödlistade arter knutna till lövträd, framför allt asp, har hittats i reservatet. Bland dessa kan nämnas aspbarkgnagare, gulröd blankbock, aspfjädermossa, aspgelélav och lunglav. Förutsättningarna för att dessa och andra lövträdsberoende arter ska överleva i området på lång sikt förstärks genom förekomsten av lövskog i olika successionsstadier.

I reservatets centrala delar finns ett äldre barrskogsområde med höga naturvärden. Där finns gott om senvuxna och grova träd av både gran och tall, och på en del av dessa kan man hitta garnlav. Skrovlig flatbagge förekommer i solexponerade tall- eller granlångor som är rötade av olika resupinata tickor, t.ex. timmerticka eller citronticka.

I området finns också glupartade sänkor, en mindre tallmosse och ett lövkärr omgivet av sumpskog. Delar av området bär spår efter brand.

Skyddsvärda arter:

Fåglar

<i>Dendrocopos minor</i>	mindre hackspett	NT	
<i>Dryocopus martius</i>	spillkråka		F
<i>Ficedula parva</i>	mindre flugsnappare	NT	F

Insekter

<i>Calitys scabra</i>	skrovlig flatbagge	NT	
<i>Cixidia lapponica</i>	ljus vedstrit		
<i>Lacon conspersus</i>	tallfjällknäppare	NT	
<i>Lamellocossus terebra</i>	liten träfjäril	NT	
<i>Necydalis major</i>	stekelbock	NT	s
<i>Obrium cantharinum</i>	gulröd blankbock	NT	
<i>Ptilinus fuscus</i>	aspvedgnagare		s
<i>Rhizophagus cribratus</i>			
<i>Saperda perforata</i>	grön aspvedbock	NT	s
<i>Scardia boletella</i>	jättesvampmal	NT	s
<i>Xyletinus tremulicola</i>	aspbarkgnagare	NT	s, A, P

Kärlväxter

<i>Actea spicata</i>	trolldruva		s
<i>Crepis paludosa</i>	kärrfibbla		s
<i>Dactylohriza maculata</i> ssp. <i>fuchsi</i>	iskogsnycklar		§
<i>Daphne mezereum</i>	tibast		s
<i>Fraxinus exelcior</i>	ask	VU	
<i>Galium odoratum</i>	myskmadra		s §
<i>Goodyera repens</i>	knärot		s §
<i>Hepatica nobilis</i>	blåsippa		s
<i>Lathyrus vernus</i>	vårärt		s
<i>Listera ovata</i>	tvåblad		§
<i>Neottia nidus-avis</i>	nästrot		§
<i>Paris quadrifolia</i>	ormbär		s

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan
VILDÖKNEN

2012-10-05

BILAGA A
9(22)

Dnr 511-4804-11
Dossier nr 0382-02-147

<i>Polygonatum multiflorum</i>	storrams		s
<i>Thelypteris palustris</i>	kärrbräken		s
<i>Tilia cordata</i>	lind		s
<u>Mossor</u>			
<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	vedtrappmossa	NT	s
<i>Anomodon longifolius</i>	liten baronmossa		s
<i>Anomodon viticulosus</i>	grov baronmossa		s
<i>Antitrichia curtipendula</i>	fällmossa		s
<i>Buxbaumia viridis</i>	grön sköldmossa		s A, §
<i>Homalia trichomanoides</i>	trubbfjädermossa		s
<i>Homalothecium sericeum</i>	guldlockmossas		s
<i>Neckera complanata</i>	platt fjädermossa		s
<i>Neckera pennata</i>	aspfjädermossa	NT	s
<i>Nowellia curvifolia</i>	långflikmossa		s
<i>Orthotrichum gymnostomum</i>	asphättemossa		
<i>Pseudobryum cinclidioides</i>	källpraktmossa		s
<i>Tortella tortuosa</i>	kruskalkmossa		s
<i>Ulota crispa</i>	krushättemossa		s
<u>Lavar</u>			
<i>Acrocordia cavata</i>	liten punktlav		
<i>Acrocordia gemmata</i>	grå vårtlav		s
<i>Alectoria sarmentosa</i>	garnlav	NT	s
<i>Arthonia leucopellaea</i>	kattfotslav		s
<i>Bacidia rubella</i>	lönnlav		s
<i>Calicium adpersum</i>	gulpudrad spiklav		s
<i>Calicium parvum</i>	liten spiklav		s
<i>Cliostomum corrugatum</i>	gul dropplav	NT	s
<i>Collema subnigrescens</i>	aspgelélav	NT	s
<i>Graphis scripta</i>	skriftlav		s
<i>Lobaria pulmonaria</i>	lunglav	NT	s
<i>Lecanactis abietina</i>	gammelgranslav		s
<i>Leptogium saturninum</i>	skinnlav		s
<i>Leptogium teretiusculum</i>	dvärgtufs		s
<i>Nephroma bellum</i>	stuplav		s
<i>Nephroma parile</i>	bårdlav		s
<i>Nephroma resupinatum</i>	luddlav		s
<i>Parmeliella triptophylla</i>	korallblylav		s
<u>Svampar</u>			
<i>Hericium coralloides</i>	koralltaggsvamp	NT	s
<i>Hygrocybe acutoconica</i>	spetsvaxskivling		
<i>Meruliopsis taxicola</i>	blodticka		s

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan VILDÖKNEN

2012-10-05

BILAGA A
10(22)

Dnr 511-4804-11
Dossienr 0382-02-147

<i>Onnia tomentosa</i>	luddticka	NT	s
<i>Phellinus populicola</i>	stor aspticka	NT	s
<i>Phellinus pini</i>	tallticka	NT	s
<i>Phellinus viticola</i>	vedticka		s
<i>Pholiota adiposa</i>	slemmig tofsskivling		

Teckenförklaring:

- A = Arten omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv
- F = Arten omfattas av EU:s fågeldirektiv
- s = Signalart enligt Skogsstyrelsen (2005)
- § = Arten är fridlyst i Sverige
- P = Arten omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan år 2010:

- CR = Critically endangered Akut hotad
- EN = Endangered Starkt hotad
- VU = Vulnerable Sårbar
- NT = Near threatened Nära hotad
- DD = Data deficient Kunskapsbrist

Prioriterade bevarandevärden

Marks lag och naturtyp: barrdominerad naturskog, lövträdsrik skog i olika successionsstadier

Strukturer: äldre asp och ädellövträd, död ved

Växt-, svamp- och djursamhällen: vedskalbaggar, epifyter

Arter:	<i>Alectoria sarmentosa</i>	garnlav
	<i>Calitys scabra</i>	skrovlig flatbagge
	<i>Collema subnigrescens</i>	aspgelélav
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	lunglav
	<i>Neckera pennata</i>	aspfjädermossa
	<i>Obrium cantharinum</i>	gulröd blankbock
	<i>Xyletinus tremulicola</i>	aspbarkgnagare

Beskrivning av byggnader

Byggnader saknas inom reservatet

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan VILDÖKNEN

2012-10-05

BILAGA A
11(22)

Dnr 511-4804-11
Dossier nr 0382-02-147

Referenser

Publicerade skrifter

- Gärdenfors, U. (ed.) 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010 - The 2010 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1995: Vittryggig hackspett. Länsplan för Uppsala län (del av storområde D). Meddelandeserien 1995 nr. 8.
- Länsstyrelsen i Uppsala län och Skogsstyrelsen. 2006. Strategi för formellt skydd av skog i Uppsala län.
- Naturvårdsverket. 2000: Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker. Rapport 5081.
- Naturvårdsverket. 2003. Att skylta skyddad natur.
- Naturvårdsverket. 2010. Åtgärdsprogram för hotade arter på asp i Norrland 2010-2014. Rapport 6393.
- Naturvårdsverket. 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Rapport 6379.
- Nordiska ministerrådet, 1984.: Naturgeografisk naturindelning av Norden.
- Nitare, J. (ed.) 2005. Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.
- Nordiska ministerrådet, 1984.: Naturgeografisk naturindelning av Norden.
- Riksantikvarieämbetet, FMIS – fornminnesinformation. Tillgänglig på <http://www.fmis.raa.se/fmis/>
- Skogsstyrelsen, Skogens källa. Tillgänglig på http://www.svo.se/minskog/templates/svo_se_vanlig.asp?id=10440.
- Skogsstyrelsens signalartslista. Tillgänglig på <http://www.svo.se/minskog/templates/Page.asp?id=13076>
- Upplandsstiftelsen. 1997. Ekologisk landskapsplanering i Vällenområdet. Pär Eriksson. Rapport nr. 5

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan VILDÖKNEN

2012-10-05

BILAGA A
12(22)

Dnr 511-4804-11
Dossier nr 0382-02-147

PLANDEL

Övergripande skötsel

Målsättningen med skötsel i reservatet är att lövträd och arter knutna till lövträd ska gynnas, samtidigt som äldre barrskogsbestånd får utvecklas fritt.

Beskrivning, bevarandemål och föreskrifter för skötsel

Reservatet har delats upp i 8 skötselområden. För avgränsning av områdena A-H, se skötselkarta, bilaga D.

Skötselområde A: Barrblandskog – 6,6 ha

Beskrivning: Äldre luckig naturskog på blockrik mark. Tall och gran dominerar men inslaget av asp är stort. Grova träd finns av både tall och asp och en del granar är senvuxna. Medelgrova högstubbar och lågor förekommer relativt rikligt. Inslag av glupartade sänkor finns och i dessa växer ek och lind. Epifytfloran och skalbaggsfaunan, framför allt av arter knutna till asp, är rik.

Bevarandemål: Arealen västlig taiga (9010) ska vara minst 6 ha. Skogen ska vara luckig och karakteriseras av gamla och grova träd, rikligt med död ved och stort aspinslag. Naturliga processer ska leda till att död ved av både barr- och lövträd förekommer i olika grovlek och nedbrytningsgrad. Skyddsvärda arter knutna till asp, gran och tall ska förekomma rikligt.

Skötselåtgärder: Inga åtgärder

2012-10-05

Dnr 511-4804-11
Dossier nr 0382-02-147

Figur 1. Skötselområde A. Barrblandskog.

Skötselområde B: Granskog – 12,0 ha

- Beskrivning:** Äldre grandominerad skog med inslag av asp, björk och ädellövträd som ek, lind, ask och lönn. Vissa delar är blockrika medan andra är belägna på plan mark som tidigare varit ängs/åkermark. Fältskiktet är ställvis rikt med arter som vårärt och nästrot. Aspfjädermossa har påträffats på en ek i området.
- Bevarandemål:** Arealen näringsrik granskog (9050) och västlig taiga (9010) ska vara minst 10 ha. Skogen ska ha en varierad åldersstruktur och präglas av gamla granar och stort inslag av asp och ädellövträd. Naturliga processer ska leda till att död ved av både barr- och lövträd förekommer i olika grovlek och nedbrytningsgrad.
- Skötselåtgärder:** Huvudsakligen inga åtgärder. Värdefulla lövträd som ek och asp kan dock frihuggas vid behov i de fall omgivande gran saknar eller har låga naturvärden.

2012-10-05

Dnr 511-4804-11
Dossienr 0382-02-147

Figur 2. Skötselområde B. Granskog i SV delen av reservatet.

Skötselområde C: Medelålders till äldre lövdominerad skog – 17,3 ha

Beskrivning: Medelålders till äldre olikåldrig skog där andelen lövträd är större än 50 %. Gran förekommer i begränsad omfattning. Marken är blockrik. Trädslagssammansättningen är mycket varierad och utgörs av olika lövträd och gran. Lövandelen är 50-80 %. Asp förekommer rikligt, varav några träd är riktigt grova. I vissa partier dominerar ädellövträd som lind och ask med inslag av ek, lönn och hassel. Även grov sälg förekommer. Skogen är bitvis gallrad. Mängden död ved varierar, men i den nordöstra delen av skötselområdet finns ett område med rik förekomst av död ved. I denna del finns också några mindre glupar. På lövträd och block finns rikligt med mossor och lavar som signalerar höga naturvärden, t.ex. platt fjädermossa, trubbfjädermossa, krushättemossa, aspgelélav och korallblylav.

Bevarandemål: Arealen lövrik skog ska vara minst 17 ha. Skogen ska präglas av träd i olika åldrar och av olika trädslag, t.ex. asp, sälg och ädellövträd. Lövandelen ska vara hög. Naturliga processer ska leda till att död ved förekommer i olika grovlek och nedbrytningsgrad. Skyddsvärda mossor och lavar ska förekomma rikligt.

2012-10-05

Dnr 511-4804-11
Dossier nr 0382-02-147

Skötselåtgärder: Huvudsakligen inga åtgärder. Gran kan dock avverkas eller ringbarkas om det behövs för att bibehålla hög lövdominans eller gynna de arter som är knutna till lövträd.

Figur 3. Skötselområde C. Medelåldrig - äldre lövdominerad skog i östra delen av reservatet.

Skötselområde D: Ung lövrik skog – 34,2 ha

- Beskrivning: Självföryngrade unga lövträdsrika bestånd som har uppkommit efter avverkning. Lövträd som asp, björk och/eller lind är ställvis helt dominerande. I andra delar dominerar gran och/eller tall. Träden är ca 30-40 år gamla. Marken är huvudsakligen blockrik.
- Bevarandemål: Arealen lövrik skog ska vara minst 34 ha. Inslaget av asp eller lind ska vara stort och vissa delar ska domineras av dessa trädslag. Solbelysta och grova träd ska finnas. Skyddsvärda arter knutna till lövträd ska förekomma rikligt. Olika delar av området ska på sikt övergå i skötselområde A, B eller C.
- Skötselåtgärder: Restaurering: För att skapa variation i trädslagssammansättning, grovlek och solbelysning friställs utvalda träd av olika trädslag. Delar av området lämnas helt orörda och får självgallras. I delar där

2012-10-05

Dnr 511-4804-11
Dossier nr 0382-02-147

tät planterad gran ingår kan denna avverkas för att gynna lövföryngring.

Löpande: Friställda träd gynnas vid behov.

Figur 4. Skötselområde D. Ung lövrik skog i norra delen av reservatet.

Skötselområde E: Hyggen med kvarlämnade träd – 12,9 ha

Beskrivning: Tre hyggen med kvarlämnade äldre aspar och ädellövträd. Hyggerna togs upp på 1990-talet. För delområdet i norra delen av reservatet tecknades ett naturvårdsavtal med Skogsstyrelsen år 1995. Detta område är inte återplanterat och föryngringen utgörs till stor del av lövträd. Föryngringen på området i östra delen domineras av lövträd med begränsat inslag av gran. Området i västra delen är planterat med gran och granarna konkurrerar där med självföryngrade lövträd. De kvarlämnade träden har höga naturvärden. Flera skyddsvärda lavar och mossor förekommer på de kvarlämnade träden, t.ex. aspgelélav, lunglav och aspfjädermossa. Föryngringen utgörs till stor del av asp och lind, men även av björk, ek och rönn.

Bevarandemål: Självföryngrad lövrik skog. Lövandelen ska vara hög och asp, sälg och/eller ädellövträd ska förekomma rikligt, liksom skyddsvärda

2012-10-05

Dnr 511-4804-11
Dossier nr 0382-02-147

arter knutna till dessa trädslag. De olika delområdena ska på sikt övergå i skötselområde A, B eller C.

Skötselåtgärder: Restaurering: På hygget i västra delen av reservatet röjs/avverkas all planterad gran. För att skapa variation i trädslagssammansättning, grovlek och solbelysning friställs utvalda träd av olika trädslag. I delar av området lämnas lövträden helt orörda och dessa delar får självgallras.

Löpande: Äldre och friställda träd gynnas vid behov.

Figur 5. Skötselområde E. Hygge med kvarlämnade aspar i östra delen av reservatet.

Skötselområde F: Blandsumpskog och tallmosse – 2,5 ha

Beskrivning: I de centrala delarna av reservatet finns en mindre tallmosse och sydväst om denna en blandsumpskog med al, björk, gran och tall samt litet inslag av ask. Områdena är hydrologiskt intakta och träden är runt 100 år.

Bevarandemål: Arealen blandsumpskog (9010) ska vara minst 2 ha.

Skötselåtgärder: Inga åtgärder.

2012-10-05

Dnr 511-4804-11
Dossier 0382-02-147

Figur 6. Skötselområde F. Blandsumpskog i västra delen av reservatet.

Skötselområde G: Granplantering – 4,8 ha

Beskrivning: Några mindre områden med 50-60 årig planterad gran på nedlagd kulturmark. Diken som avvattnar planteringarna finns på flera ställen. Planteringarna är täta och fält- och bottenkikt saknas till stor del.

Bevarandemål: På sikt ska området utvecklas mot en lövrik gran- eller blandskog.

Skötselåtgärder: Restaurering: Gran avverkas luckvis så att lövföryngring samt etablering av botten- och fältskikt möjliggörs. Befintliga lövträd frihuggs. All gran i gränsen mot lövrika skogar avverkas, dels för att skapa ett bryn i lövbestånden, dels möjliggöra inspridning av lövträd. Beroende på hur bestånden ser ut kan detta innebära att i stort sett all gran avverkas i vissa områden. Detta gäller i första hand granplanteringarna i sydöstra och östra delen. Dikena tillåts växa igen.

2012-10-05

Dnr 511-4804-11
Dossienr 0382-02-147

Figur 7. Skötselområde G. Granplantering.

Skötselområde H: Vatten, strandzon och mindre holmar – 3,3 ha

- Beskrivning: I sydöstra delen av reservatet ingår ett mindre område med strandzon, vatten och två mindre holmar bevuxna med lövträd.
- Bevarandemål: En strandzon som periodvis står under vatten ska finnas, och utanför denna en öppen vattenyta. Holmarna ska vara bevuxna med äldre lövträd.
- Skötselåtgärder: Inga åtgärder

2012-10-05

Dnr 511-4804-11
Dossier nr 0382-02-147

Figur 8. Skötselområde H. Strandzon mot Vällen i sydöstra delen av reservatet.

Anordningar för friluftslivet

Beskrivning: Inga anordningar eller anläggningar finns ännu för friluftslivet.

Bevarandemål:

- Reservatsgränsen är tydligt markerad i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer i "Att skylta skyddad natur"
- En parkeringsplats för ca 5 bilar finns längs vägen genom reservatet
- Minst en reservatsskylt finns i området
- En stig finns som leder besökare från parkeringsplatsen i en slinga i reservatet

Skötselåtgärder: Nyskapande:

- Anordna parkeringsplats och sätt upp P-skylt. Markeringen av parkeringsplats på skötselkartan, bilaga D, är inte exakt placerad. Parkeringen ska ligga inom reservatet, någonstans längs vägen. Innan parkeringsplatsen anläggs bör det finnas en överenskommelse med vägföreningen om att bommen norr om reservatet tas bort eller flyttas.
- Ta bort eller flytta bommen över vägen norr om reservatet. För detta krävs en överenskommelse med vägföreningen.

- Sätt upp informationsskylt vid parkeringsplatsen alternativt där vägen korsar reservatsgränsen i norr.
- Markera reservatets gräns med färg på träd samt med hörnstolpar.
- Anordna en stigslinga från parkeringsplatsen eller på annat lämpligt ställe.

Löpande:

- Förstärk målning på träd och underhåll hörnstolpar.
- Byt ut skyltar vid behov.
- Underhåll stig och parkeringsplats

Upplysningar

Bränder

Uppkomna bränder ska släckas. Efter en eventuell skogsbrand lämnas det brända området för fri utveckling. Död ved, såväl stående som liggande, lämnas på platsen. Undantag måste dock göras för åtgärder som är nödvändiga för människors säkerhet och framkomligheten längs stigar.

Vägar (inklusive vägdiken), stigar och ledningar

Befintliga körvägar (inklusive vägdiken), stigar och ledningar inom reservatet får underhållas.

Upplag m.m.

Tillfälliga upplag får upprättas av förvaltaren i samband med skötsel av området. Förvaltaren får även ställa upp manskapsbodar i samband med skötselinsatser.

Rensning av diken

Kvarnån ingår i Hufsjöns sjösänkingsföretag från år 1892 och får rensas vid behov. Vid rensning eller underhåll av diken gäller de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken (1998:808). Övriga diken får inte rensas.

Jakt

Jakt, med undantag av fågeljakt, får bedrivas i enlighet med gällande lagstiftning. Uppsättning av saltsten och utfodring av vilt får inte göras inom reservatet.

Fornlämningar

Fasta fornlämningar är skyddade enligt lagen om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950). Åtgärder som rör fornlämningar ska ske i samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan VILDÖKNEN

2012-10-05

BILAGA A
22(22)

Dnr 511-4804-11
Dossier nr 0382-02-147

Kulturlämningar

Åtgärder som rör kulturlämningar ska ske i samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation av förändringar inom reservatet, inklusive skötselåtgärder. Dokumentationen bör ske med både anteckningar och fotografier. Skötselåtgärderna ska följas upp för att kontrollera att de genomförda åtgärderna överensstämmer med bevarandemålen. Status före och efter utförda skötselåtgärder ska dokumenteras.

UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning av bevarandemål i reservatet i enlighet med riktlinjerna i Naturvårdsverkets rapport "Uppföljning av skyddade områden i Sverige". En separat uppföljningsplan ska tas fram för naturreservatet.

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER

Denna tabell utgör underlag och stöd för förvaltaren vid planering av åtgärder såväl lokalt i naturreservatet Vildöknen som regionalt i länet. De ekonomiska resurserna utgör en begränsande faktor för verksamheten, vilket innebär att Länsstyrelsen måste prioritera mellan åtgärder i länets alla reservat. Den slutliga prioriteringen och tidsplaneringen på länsnivå genomförs av Länsstyrelsen.

Skötselåtgärd	Prio	När	Skötselomr.	Finansiering
Frihuggning av utvalda träd	1	Inom tio år	D, E	Skötselanslag
Avverkning av planterad gran	1	Inom fem år	E	Skötselanslag
Avverkning av gran	1	Inom tio år	G	Skötselanslag
Gränsmarkering	1	Inom ett år	Friluftsliv	Skötselanslag
Reservatsskylt	1	Inom ett år	Friluftsliv	Skötselanslag
Parkeringsplats	1	Inom fem år	Friluftsliv	Skötselanslag
Stig	2	Inom fem år	Friluftsliv	Skötselanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	1	Efter åtgärd	Alla	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål	1	Enligt uppföljningsplan	Alla	Skötselanslag
Tillsyn över att föreskrifter följs	1	Kontinuerligt	Alla	Ramanslag

Bilaga B. Översiktskarta.
Tillhör Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut
2012-10-05, dnr 511-4804-11.
Naturreseptat Vildöknen
Östhammars kommun.

© Lantmäteriet/Länsstyrelsen.

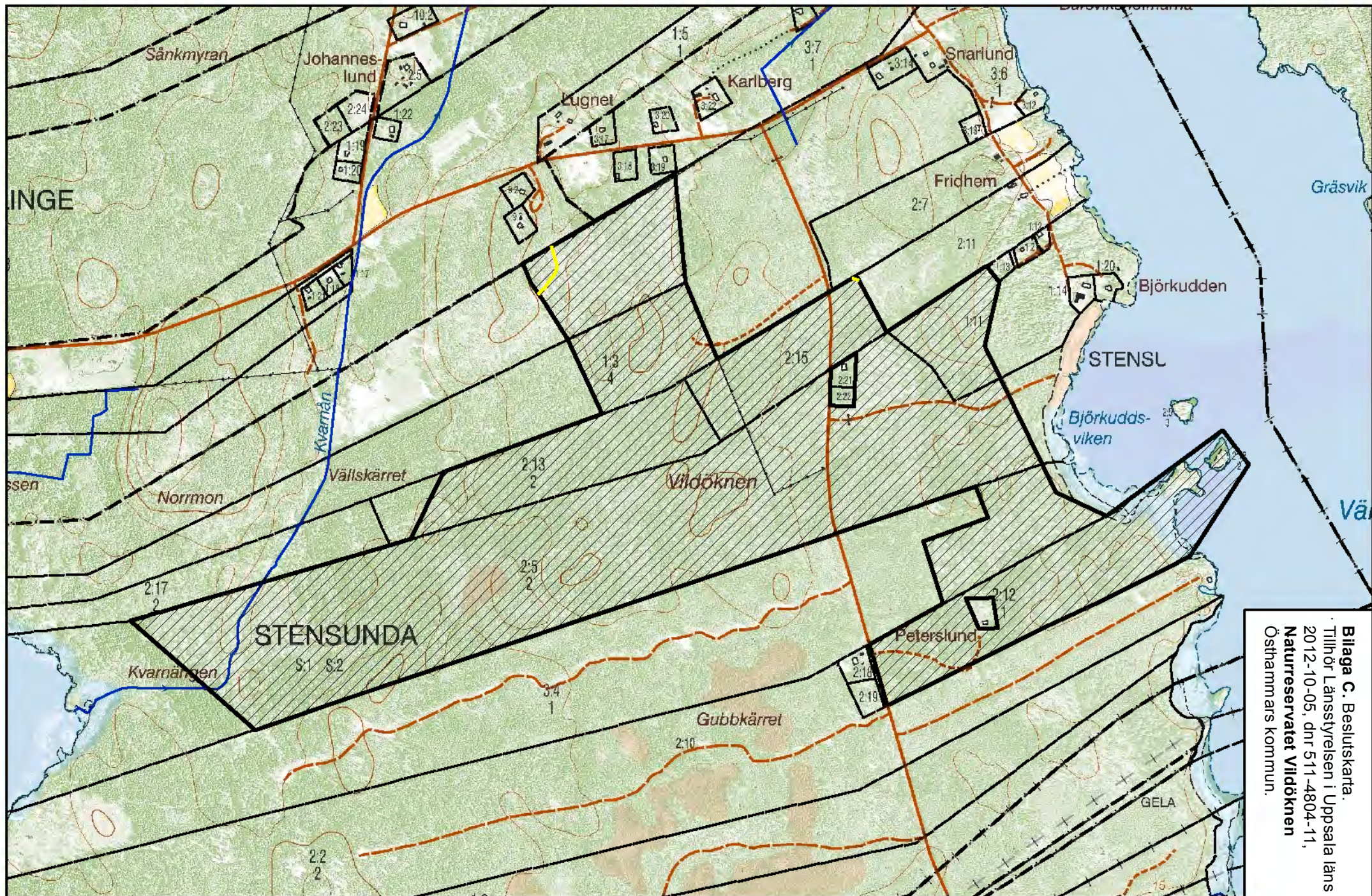

0 1 2 3 4 km

Skala 1:100 000

Naturreseptat

© Lantmäteriet/Länsstyrelsen.

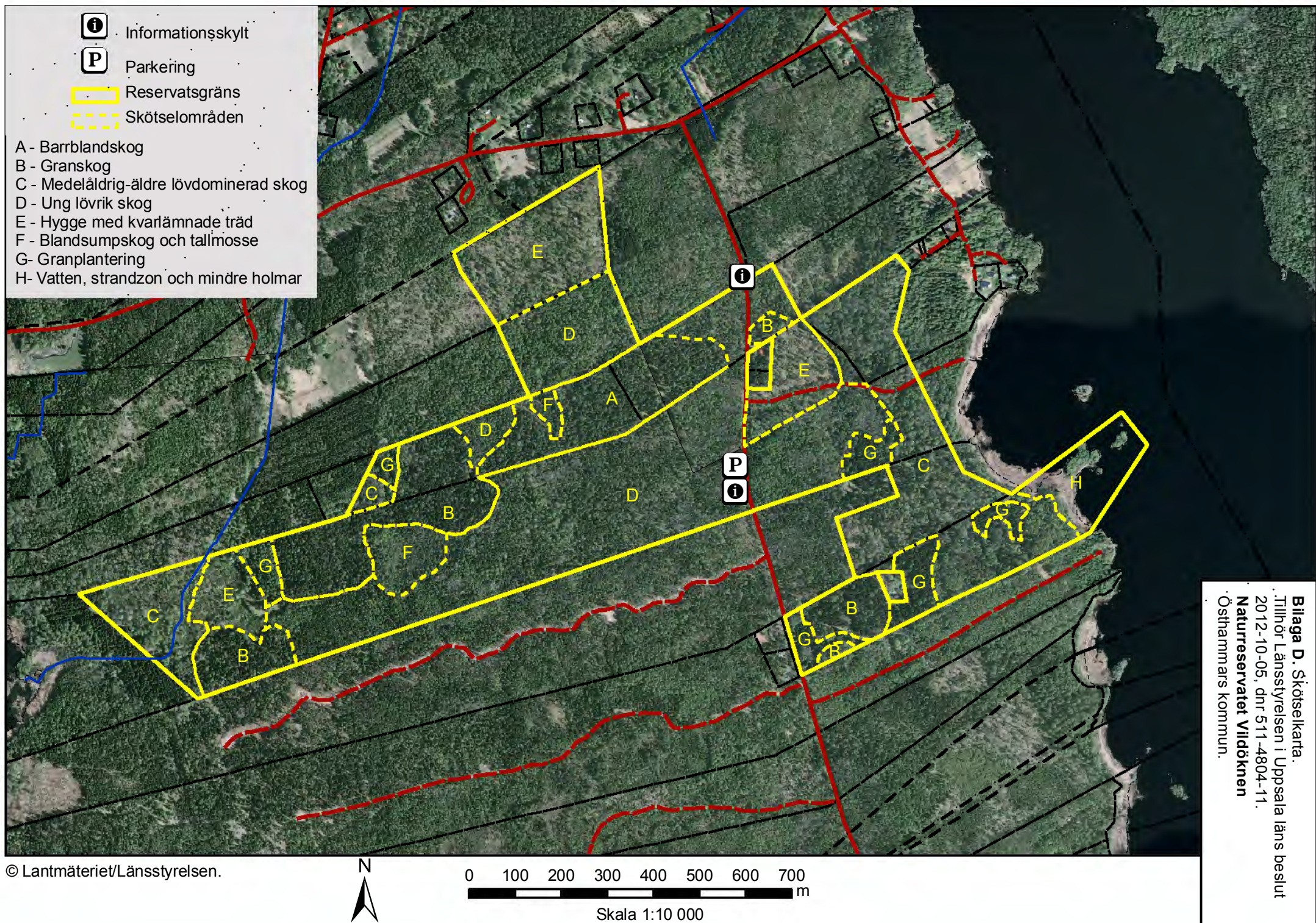
0 100 200 300 400 500 600 700 m

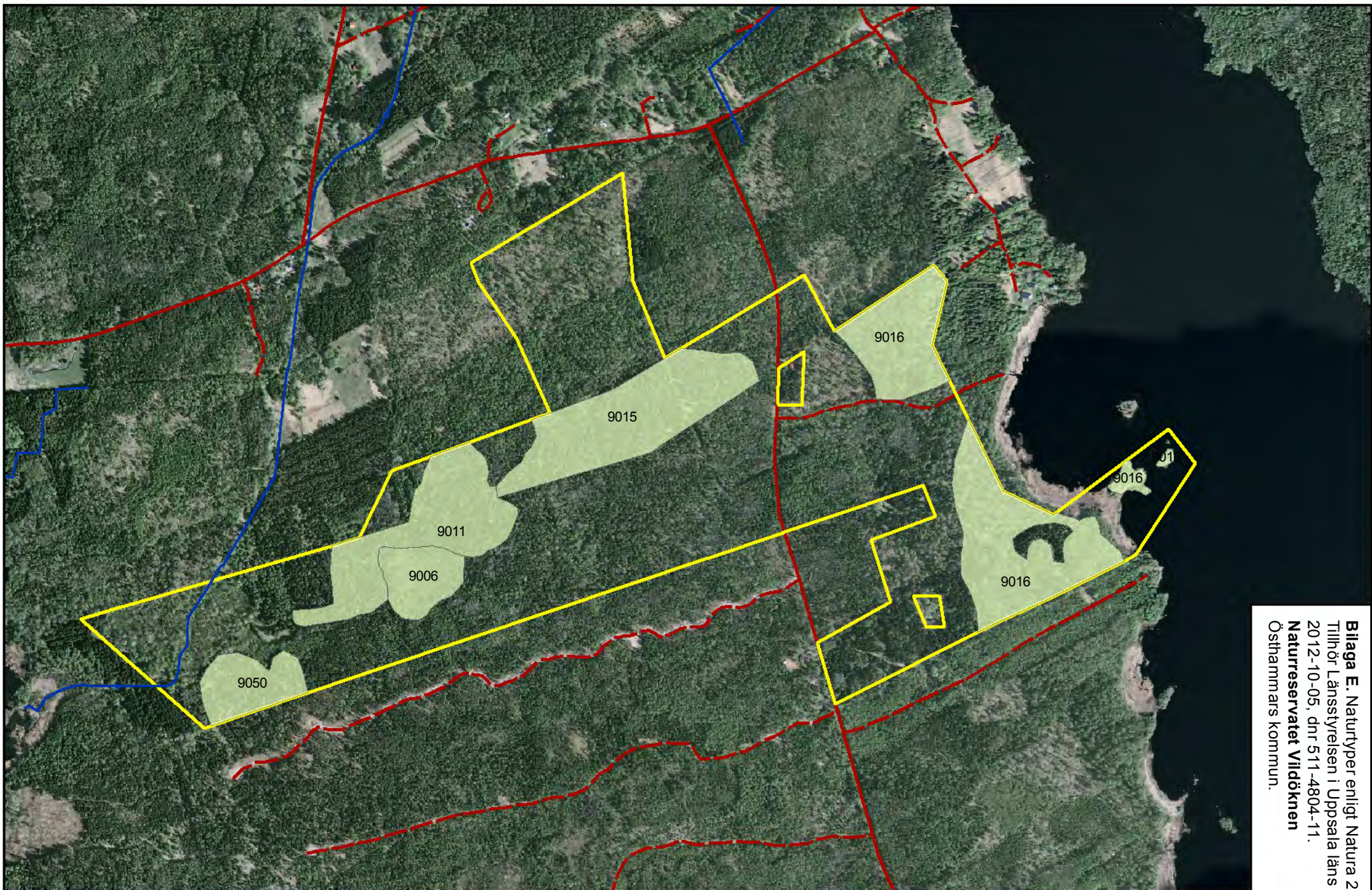
Skala 1:10 000

— Körning med motordrivet fordon tillåten enl. föreskrift A4

▨ Naturreservat

Bilaga C. Beslutskarta.
Tillhör Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut
2012-10-05, dnr 511-4804-11,
Naturreservatet Vildöknen
Östhammars kommun.

© Lantmäteriet/Länsstyrelsen.

0 100 200 300 400 500 600 700 800
m

Skala 1:10 000

Bilaga E. Naturskydd enligt Natura 2000
Tillhör Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut
2012-10-05, dnr 511-4804-11.
Naturskyddet Vildöknen
Östhammars kommun.